

HØRING - UTFASING AV STATENS VENTELØNNSORDNING OG VARTPENGEORDNINGEN Jfr. Tjenestemannslovens § 13 og Lov om Statens pensjonskasse § 23 med tilhørende forskrifter.

NTL ønsker å avgi høring om utfasing av ventelønnsordningen og vartpengeordningen. I hovedsak er regelverkene for ventelønn og vartpenger like. For enkelthets skyld vil vi derfor kommentere ordningene under ett med vekt på ventelønn.

NTL mener at ventelønns- og vartpengeordningene er gode verktøy ved omstillinger i statlige virksomhet og spesielt for eldre arbeidstakere.

Regjeringen argumenterer med at ordningene har ført til at eldre arbeidstakere lettere blir utstøtt av arbeidsmarkedet og at ordningene i stedet blir førtidspensjonsordninger. NTL støtter ikke denne holdningen. En fjerning av ordningene vil ikke gi noen garanti for at eldre arbeidstakere tas bedre vare på i omstillingsprosesser. De som ikke finner ny jobb, vil i stedet gå over på dagpenger under arbeidsløshet og derigjennom få en kortere periode med inntektssikring. Fjernes ventelønnsordningene vil eldre arbeidstakere ivaretas dårligere enn med dagens ordning.

NTL vil heller styrke oppfølgingen av de eldre arbeidstakere. Staten må forpliktes som arbeidsgiver, og ta sterkere ansvar for å hindre utstøting av egne arbeidstakere.

Hyppige og uforutsigbare omstillinger kan medføre at arbeidsgiver ikke omskolerer de ansatte i tide, eller starter prosesser som gjør at staten som arbeidsgiver ikke taper verdifull kompetanse og arbeidskraft. Omstillinger bør skje med mer langsiktighet, slik at også statlige arbeidsgivere gjør de foranstaltninger som er pålagt i tjenestemannsloven for å hindre eventuelle oppsigelser og overtallighet i egen organisasjon

Regjeringen har et uttalt mål om å effektivisere statlig sektor og ta ut effektiviseringsgevinster. Dette, sammen med at den ønsker å sette ut flere statlige tjenester på anbud, gjør at vi mener det er stor sannsynlighet for at det kan bli en betydelig overtallighet i statlig sektor i åra som kommer. Ved å fjerne disse ordningene nå, vil en altså unngå å påta seg forpliktelser for et framtidig stort antall overtallige i staten og dermed gjøre staten til en enda mindre attraktiv arbeidsgiver enn det den allerede er.

Det argumenteres med at det pr. i dag er få som går på ordningene og at det derfor vil være et gunstig tidspunkt å fjerne ordningene nå. NTL mener tvert i mot at få mottakere av ventelønn, viser at dette er en ordning som fungerer godt etter intensjonene.

Forslaget til overgangsregler slår fast at de som har ordningene på endringstidspunktet, skal beholde ordningene etter nåværende regler. Argumentet er derfor noe underlig fordi endringene ikke berører de som allerede har ordningene. Endringene vil altså ramme de som

i framtida ville kunne kommet inn under ordningene. Argumentet er, etter vår mening, derfor bare relevant dersom en mener at overtallighet i staten ikke vil være av noe omfang i årene som kommer.

NTL er tilhengere av en sterk statlig sektor som skal være en attraktiv og god arbeidsplass som tiltrekker seg godt kvalifisert arbeidskraft.

Lønnsnivået i staten er lavere enn sammenlignbare grupper i det private næringsliv. Dersom en nå også fjerner fordeler som til en viss grad kompensere for et lavere lønnsnivå, slik som ventelønnsordningen, vil det bli vanskelig å rekruttere kompetent arbeidskraft til statlig virksomhet i framtida.

Argumentet om at statsansatte har langt mer gunstige ordninger enn i privat sektor, er ikke uten videre riktig. Sammenlignbare private virksomheter gir ofte sine ansatte gode sluttpakker og førtidspensjon når det er behov for å ta ut effektiviseringsgevinster. Vi har ingen illusjon om at staten vil gjøre det samme hvis ventelønnsordningen forsvinner og resultatet blir derfor i stedet at statsansatte sitter igjen med langt dårligere ordninger enn i privat sektor.

En avvikling av ordningene vil, etter vår mening, ikke ha store økonomiske gevinster. Utgiftene vil bare bli skjøvet over på f.eks. dagpenger under arbeidsløshet eller andre folketrygdytelser i første omgang. På sikt vil det kunne føre til en merbelastning på de kommunale sosialbudsjettene.

I departementets høringsbrev er ikke fortrinnsrett i staten og konsekvenser for pensjonsopptjening ved bortfall av ventelønn behandlet. Vi utleder imidlertid at ved eventuell utfasing av ventelønn vil fortrinnsrett i staten samtidig bortfalle helt, eller reduseres til kun ett år, jf forskrift til tjenestemannsloven § 7 pkt 3. Dette er vi sterkt imot.

Ventelønns- og vartpengeordningen er en lite benyttet, men viktig sikkerhetsventil ved omstilling. Det samme er fortrinnsretten.

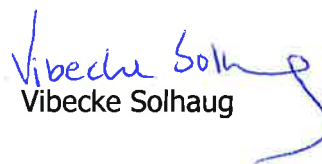
NTL går derfor mot den foreslåtte utfasingen av ventelønnsordningen og vartpengeordningen.

Oslo, 24.11.14

Med hilsen

Anita Busch

Vibecke Solhaug

